

ความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ
และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย

The Relationship between Professional Accounting Competency Orientation
and Job Performance Efficiency of Accountant in Thailand

นภัทร จันทรจตุรภัทร*

Napat Janjaturapath*

Received : April 5, 2019 Revised : August 2, 2019 Accepted : August 7, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือนักบัญชีจำนวน 568 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่าการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ ได้แก่ 1) การตัดสินใจ 2) การวัดผลการดำเนินงาน 3) การจัดเตรียมรายงาน 4) ทักษะด้านการค้นคว้า และ 5) การใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักบัญชีควรใช้มุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพในการวางแผน ปรับปรุง เพื่อให้การปฏิบัติงานทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

* อาจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Lecture, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

This research aimed to investigate the relationship between professional accounting competency orientation and job performance efficiency of accountant in Thailand. The sample in this research was 568 accountants. The research was conducted by using questionnaires as a tool for collecting data. Statistics used for data analyses were multiple correlation analysis and multiple regression analysis. The results indicated that professional accounting competence orientation in aspects 1) Decision modeling 2) Measurement of performance 3) Preparation of reporting 4) Research skill and 5) Use of technology have positive effect on job performance efficiency. Results from research indicate that the accountant should apply the professional accounting competence orientation to plan and improve performance effectiveness.

Keywords: Professional Accounting Competency Orientation, Job Performance Efficiency

1. บทนำ

ในปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการแข่งขันรุนแรงทางด้านเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประเทศต่าง ๆ รวมตัวกันเป็นสมาคมประชาชาติแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) การรวมตัวเป็นกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของกลุ่มประชาคมอาเซียน (AEC) ที่มีข้อตกลงยอมรับการให้ความร่วมมือในวิชาชีพโดยเฉพาะกรอบข้อตกลงว่าด้วยการให้บริการทางวิชาชีพบัญชีที่จะมีบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2558 ทำให้นักบัญชีจำเป็นต้องมีพัฒนาสมรรถนะของตนเองให้มีศักยภาพที่เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการแข่งขันกับนานาประเทศ และพร้อมที่จะก้าวสู่ AEC อย่างมีประสิทธิภาพ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพบัญชีเป็นหนึ่งในสมาชิกของสมาพันธ์นักบัญชีโลก (IFAC : International of Federation of Accountants) พยายามที่จะพัฒนามาตรฐานวิชาชีพในประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงได้มีการนำมาตรฐานการศึกษาทางการบัญชีสากล (International Education Standard, IES) ฉบับที่ 2 เรื่องสมรรถนะด้านวิชาชีพการบัญชี ที่ระบุว่านักบัญชีจะต้องมีความรู้ในวิชาชีพที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ความรู้ทางธุรกิจ ความรู้ด้านสารสนเทศ และความรู้ทางด้านบัญชีโดยสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาให้นักบัญชีให้มีความเป็นมืออาชีพทำให้มีความการปฏิบัติงานมีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (เพ็ญธิดา พงษ์ธานี, 2557)

บทบาทของนักบัญชีในยุคปัจจุบันต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองมากขึ้น เนื่องจากแข่งขันที่เกิดขึ้นทางด้านวิชาชีพระหว่างประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านการบัญชีที่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงานมากขึ้นส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชี ทำให้ต้องมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นักบัญชีจะต้องมีการมุ่งเน้นการเพิ่มสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการมุ่งเน้นนำเอาความรู้ ความสามารถทาง ด้านวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน (เกรียงไกร บุญเลิศอุทัยและดนุชา คุณพนิชกิจ, 2555) การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ ผู้วิจัยได้จัดทำกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาทางการบัญชีสากล ที่พัฒนาโดยสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants: AICPA) (Kaciuba, 2012) ประกอบด้วย 6 ด้าน

ได้แก่ 1) การตัดสินใจ 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยง 3) การวัดผลการดำเนินงาน 4) การจัดเตรียมรายงาน 5) ทักษะด้านการค้นคว้า และ 6) การใช้เทคโนโลยี หากนักบัญชีมีการนำความรู้ความสามารถที่สั่งสมจากประสบการณ์และการฝึกฝนมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการบัญชี จะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสมรรถนะด้านวิชาชีพที่สามารถช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (นันทนา ภูขมังและคณะ, 2560)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เพราะข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพเกิดจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในบริหารงานวางแผนและตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีเกิดจากสามารถปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเป้าหมาย สามารถวัดประสิทธิภาพด้วยวิธีการที่จะทำให้ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพและมีข้อผิดพลาดน้อย (ฉัตรอมร แยมเจริญ, 2558) นักบัญชีที่มีสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีจะสามารถปฏิบัติงานด้วยความคล่องแคล่ว มีความพร้อม และปฏิบัติงานได้ตามแผนที่วางไว้ได้ทันเวลา มีคุณภาพ และสามารถใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีสามารถวัดได้จากคุณภาพงาน ปริมาณงาน และความตรงต่อเวลาในการทำงาน (ประทีป วชิทองรัตน์, 2558)

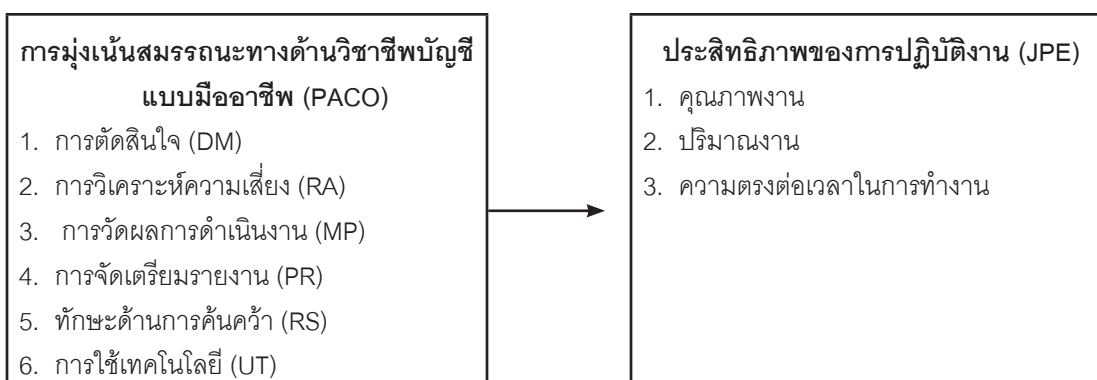
จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย คำถามการวิจัยครั้งนี้คือ “การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทยมีความสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร” โดยจะทำการศึกษาจากนักบัญชีที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในประเทศไทย โดยผลการวิจัยที่ได้จะนำไปใช้ในการพัฒนาและเพิ่มสมรรถนะด้านวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาสมรรถนะด้านวิชาชีพบัญชีให้เป็นมืออาชีพและทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ

กรอบแนวคิดการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

2.1 การมุ่งเน้นสมรรถนะด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ (Professional Accounting Competency Orientation : PACO) หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่มาตรฐานกำหนด รวมทั้งมีความสามารถด้านการตัดสินใจ วิเคราะห์ความเสี่ยง วัดผลการดำเนินงาน การจัดเตรียมรายงาน ทักษะด้านการค้นคว้า และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติ (Kaciuba, 2012; สภาวิชาชีพบัญชี, 2558) ซึ่งประยุกต์ใช้จาก AICPA's Core Competency ของสถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งอเมริกาที่ระบุว่า สมรรถนะด้านวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับนักบัญชีมืออาชีพ มีส่วนประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

2.1.1 การตัดสินใจ (Decision Modeling) หมายถึง ความสามารถของนักบัญชีในการกำหนดกลยุทธ์ และวิธีการในการตัดสินใจ โดยพิจารณาประเด็นต่าง ๆ หาสาเหตุ ระบุทางเลือกและเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์

2.1.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) หมายถึง ความสามารถของนักบัญชีในการตรวจสอบ วิเคราะห์และระบุความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง รวมถึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบความเสี่ยงของธุรกิจ โดยมีการใช้กลยุทธ์ในการดำเนินการ

2.1.3 การวัดผลการดำเนินงาน (Measurement of Performance) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงาน สามารถกำหนดวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการวัดมูลค่า และหลักเกณฑ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีจากการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

2.1.4 การจัดเตรียมรายงาน (Preparation of Reporting) หมายถึง ความสามารถในการจัดทำบัญชี และสรุปผลรายงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สามารถนำรายงานไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน ตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

2.1.5 ทักษะด้านการค้นคว้า (Research Skill) หมายถึง ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการรวบรวม ค้นหา วิเคราะห์ข้อมูล โดยมีความรู้และความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แปลผล เพื่อใช้ในการพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.1.6 การใช้เทคโนโลยี (Use of Technology) หมายถึง ความสามารถของนักบัญชีในการใช้เทคโนโลยี ในการเสริมสร้างสมรรถนะการทำงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Job Performance Efficiency) หมายถึง การที่บุคคลสามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองได้ สอดคล้องกับบทบาทองค์กรและบรรลุเป้าหมายของงานที่วางไว้ มิติของประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานมี 3 ด้าน คือ (ประทีป วชิทองรัตน์, 2558)

2.2.1 คุณภาพงาน (Quality of Work) หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความรู้ความเข้าใจทำให้งานนั้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน น่าเชื่อถือ และเป็นไปตามมาตรฐาน

2.2.2 ปริมาณงาน (Quantity of Work) หมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้จำนวนปริมาณผลงานที่สามารถทำให้สำเร็จเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่กำหนด หรือปริมาณงานที่ทำได้ตามมาตรฐานกำหนด

2.2.3 ความตรงต่อเวลาในการทำงาน (Timing of Work) หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ สามารถทำให้ได้ผลงานที่ตรงต่อเวลาและทันต่อเหตุการณ์

ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีเป็นส่วนสำคัญที่เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งหน้าที่หลักในการปฏิบัติงานนั้นนักบัญชีจะต้องสามารถรายงานข้อมูลได้ถูกต้องตามความเป็นจริงและปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ผลงานมีความถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้ใช้ สามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลาและจัดส่งงบการเงินได้ทันตามที่กำหนด และผลงานที่ได้มีคุณภาพน่าเชื่อถือ (เบญจวรรณ ตราภิธรกุล, 2552) นอกจากนี้ความรู้ความสามารถที่เกิดจากสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์

ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่ใช้งานการเงิน (ธนาญ ภูวิทยากร, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของปริยากร ปริโยทัยและสุภัทรรุ ทวีจันทร์ (2560) พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการทำงานที่ถูกต้อง รวดเร็ว มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องาน ทำให้งานเสร็จตามกำหนดเวลาและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ โดยใช้ทรัพยากรทั้งคนและอุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร เช่นเดียวกับงานวิจัยของฉัตรอมร แยมเจริญ (2558) ระบุว่า การวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสามารถแสดงด้วยลักษณะของการใช้ทรัพยากร รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถเกิดผลงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีคุณภาพ

สมมติฐานการวิจัย

H1 : การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

H2 : การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

H3: การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการวัดผลการดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

H4: การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการจัดเตรียมรายงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

H5 : การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านทักษะด้านการค้นคว้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

H6: การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1 กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ นักบัญชีในประเทศไทย จำนวน 64,088 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561: เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีในประเทศไทย จำนวน 1,064 คน โดยเปิดตารางเพื่อกำหนดตัวอย่างตาม Krejcie and Morgan เมื่อประชากรมีขนาดใหญ่ที่สร้างขึ้นโดย ประสพชัย พสุนันท์ (2557) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 1,064 ชุด ได้รับการตอบกลับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 568 คน คิดเป็นร้อยละ 53.38 ระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม 2561 ถึงมีนาคม 2561

3.2 การวัดคุณภาพลักษณะของตัวแปร

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 6 ด้าน จำนวน 24 ข้อ โดยวัดจากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้

1) ด้านการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมถึงการกำหนดกลยุทธ์และวิธีการในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและหาสาเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง และเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถกำหนดทางเลือกและแก้ไขปัญหาในงานที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดีในสถานการณ์ต่าง ๆ

2) ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง จำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การประยุกต์ใช้เทคนิคและนำกลยุทธ์การตรวจสอบมาใช้ในการจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะในการแก้ไข

3) ด้านการวัดผลการดำเนินงาน จำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมถึงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดมูลค่าและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีกำหนดวิธีการวัดมูลค่ามาใช้ในการวัดผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ

4) ด้านการจัดทำรายงาน จำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมถึงความรู้พื้นฐานทางด้านการบัญชีในการจัดทำบัญชีและสรุปข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำรายงานได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้บุคคลอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5) ด้านทักษะด้านการค้นหาข้อมูล จำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมถึงการค้นหาข้อมูลและคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การนำข้อมูลหลังการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานและนำไปแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ไปพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6) ด้านการใช้เทคโนโลยี จำนวน 4 ข้อ โดยครอบคลุมถึงความรู้ในการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการทำงานด้านบัญชีอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้ได้ข้อมูลรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 9 ข้อ ดังนี้

1) ด้านคุณภาพของงาน จำนวน 3 ข้อ โดยครอบคลุมถึงความสามารถใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้อย่างได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี ผลงานที่ได้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ

2) ด้านปริมาณงาน จำนวน 3 ข้อ โดยครอบคลุมถึงการวางแผนการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีเพื่อให้ได้งานตามวัตถุประสงค์ ระยะเวลา และเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี และสามารถวัดผลงานต่าง ๆ ได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้ได้เป็นผลสำเร็จ

3) ด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน จำนวน 3 ข้อ โดยครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและรวดเร็วทันต่อเวลา และจัดทำรายงานได้ตรงต่อเวลา ทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ทันต่อเวลา รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ เพื่อลดเวลาในการปฏิบัติงาน

3.3 คุณภาพของเครื่องมือการวัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนกรายข้อ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาเนื้อหาตามข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.810 – 0.889 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.816 – 0.865 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally and Bernstein (1994) ได้ระบุว่า การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเกินกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้ และการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.572 - 0.792 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.631 – 0.778 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally and Bernstein (1994) ได้ระบุว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณมาใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้

$$JPE = \beta_0 + \beta_1 DM + \beta_2 RA + \beta_3 MP + \beta_4 PR + \beta_5 RS + \beta_6 UT + \varepsilon$$

4. สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.549-0.704 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ มีค่าระหว่าง 0.383-0.745 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ มีค่าตั้งแต่ 1.510 – 2.784 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่เกิด Multicollinearity (Black. 2006 : 585)

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีในประเทศไทย

ตัวแปร	JPE	DM	RA	MP	PR	RS	UT	VIFs
$\bar{X}$	4.01	3.81	3.70	3.78	3.82	3.79	4.19	
S.D.	0.56	0.55	0.65	0.67	0.65	0.64	0.65	
JPE		0.604*	0.549*	0.648*	0.702*	0.704*	0.590*	
DM			0.706*	0.605*	0.578*	0.642*	0.453*	2.428
RA				0.605*	0.565*	0.612*	0.383*	2.288
MP					0.745*	0.689*	0.433*	2.784
PR						0.678*	0.497*	2.671
RS							0.545*	2.661
UT								1.510

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยของการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีในประเทศไทย

การมุ่งเน้นสมรรถนะ ทางด้านวิชาชีพ แบบมืออาชีพ	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (<i>a</i>)	0.655	0.113	5.789	0.000**
ด้านการตัดสินใจ (DM)	0.114	0.039	2.946	0.003**
ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง (RA)	0.015	0.034	0.449	0.654
ด้านการวัดผลการดำเนินงาน (MP)	0.081	0.036	2.280	0.023*
ด้านการจัดเตรียมรายงาน (PR)	0.243	0.036	6.724	0.000**
ด้านทักษะการค้นหาข้อมูล (RS)	0.217	0.037	5.939	0.000**
ด้านการใช้เทคโนโลยี (UT)	0.186	0.027	6.913	0.000**
F = 165.138 p = <0.0001 Adj R ² = 0.635				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 2 จากการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีในประเทศไทย พบว่า การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีในประเทศไทย

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ($\beta_1 = 0.114$, $p < 0.01$) เนื่องจากยุคปัจจุบันบทบาทของนักบัญชีได้เปลี่ยนแปลงไป นักบัญชีมีหน้าที่มากกว่าเป็นผู้จัดทำข้อมูลเพื่อออกรายงานทางการเงินเพียงอย่างเดียว นักบัญชียังต้องมีความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งมุมมองทางธุรกิจ ทำให้นักบัญชีเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ วางแผนการปฏิบัติงาน วิเคราะห์และใช้ดุลยพินิจในการแก้ไขปัญหาในการทำงาน โดยใช้ความรู้ด้านการจัดการและตัดสินใจเชิงกลยุทธ์มาช่วยในการตัดสินใจให้ธุรกิจสามารถดำเนินได้อย่างต่อเนื่อง (มยุรี เกื้อสกุล และ วุฒิ วัชรโรคมประเสริฐ, 2558) การพัฒนาทักษะด้านการวางแผนกลยุทธ์ การให้คำปรึกษาด้านบัญชี การแก้ไขปัญหาทางการเงิน รวมทั้งการใช้ดุลยพินิจอย่างมีเหตุผล เป็นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณา จิตต์มั่นและกรณีการ ธรรมสรากร (2559) ระบุว่า ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญาส่งผลเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานทั้งด้านผลการปฏิบัติงาน ด้านต้นทุนและด้านเวลา เนื่องจากการสะสมความรู้ช่วยให้นักบัญชีสามารถพิจารณา หาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งการตัดสินใจ โดยใช้ดุลยพินิจที่ดีในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้นักบัญชีได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร เช่น แนวทางการลดต้นทุน การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วนำไปสู่ประสิทธิภาพที่ดีในการปฏิบัติงาน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปรียากร ปิโรยทัยและสุภัทธร ทีวีจันทร์ (2560) พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์สูงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน นักบัญชีจะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม มีวิจรรณญาณอย่างรอบคอบ มีวิธีการตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีให้มีความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้นจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่

เป้าหมายได้ต้องมีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ข้ามสายงาน เรียนรู้เรื่องข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร เป็นการพัฒนาด้านความรู้ใหม่และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ทำให้สามารถหาวิธีการนำความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ทำให้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ละเอียดรอบคอบ และสามารถให้เหตุผลในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี จะช่วยให้สามารถระบุและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ ด้านตรงต่อเวลาในการทำงาน (ประทีป วชิทองรัตน์, 2558) ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H1

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ($\beta_2 = 0.015, p > 0.05$) เนื่องจากความเสี่ยงคือโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย หรือการเกิดเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นการดำเนินธุรกิจโดยทั่วไปจะใช้ข้อมูลทางการบัญชีช่วยในการวิเคราะห์ ความเสี่ยง และจะต้องอาศัยข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงเช่น สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับธุรกิจ การวิเคราะห์ความเสี่ยง ต้องใช้กระบวนการวิเคราะห์ที่มีหลายขั้นตอนและต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ รวมทั้งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการวิเคราะห์ จึงเป็นไปได้ว่าการวิเคราะห์ความเสี่ยงทำให้ได้ข้อมูลไม่ทันต่อเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมไพวรรณ หมั่นแสน (2561) ที่ระบุว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นทักษะส่วนบุคคลที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจที่ เกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยต้องสามารถระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยง นอกจากนี้จะต้องมีความเข้าใจถึงลักษณะของธุรกิจ สภาพแวดล้อม รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสี่ยง จึงจะสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้และเกิดผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน เช่นเดียวกับงานวิจัยของมารีนิ กอราและ กุลวดี ลิ้มอุสินโน (2560) พบว่า การบริหารความเสี่ยงกับคุณภาพของรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการระบุความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการติดตาม ประเมินผลและรายงานไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของธุรกิจเป็นความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จึงจะสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง และทันต่อเวลา ดังนั้น การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐาน H2

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการวัดผลการดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ($\beta_3 = 0.081, p < 0.05$) เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องมีการจัดให้มีการทำบัญชี และนำเสนอรายงานการเงิน ดังนั้นนักบัญชีจะต้องเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาชีพบัญชี มีความรู้ความสามารถ ในการใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินในการวัดมูลค่ารายการที่แสดงในรายงานทางการเงินมาใช้ได้อย่างถูกต้องจะ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (วีรยุทธ สุขมากและกนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธิ์, 2557) ธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสำคัญกับสมรรถนะของนักบัญชีว่าควรมีพัฒนาสมรรถนะด้านเทคนิคที่เป็นความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาชีพบัญชี วิธีการปฏิบัติทางการบัญชี การวัดมูลค่าในการจัดทำและนำเสนอรายงาน การเงิน ซึ่งสมรรถนะดังกล่าวจะทำให้เกิดประสิทธิภาพการทำงาน (นันทรัตน์ นามบุรี, 2556) สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) ระบุว่านักบัญชีควรมีทักษะวิชาชีพทางด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีในด้านการ คำนวณต้นทุน ภาษี การเงิน มีความสามารถในการวัดมูลค่าของบัญชีทุกประเภทได้อย่างถูกต้อง มีความชำนาญ สามารถในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามเกณฑ์ นอกจากนี้ควรมีความชำนาญ ด้านตัวเลข และมาตรฐานการบัญชีสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งนักบัญชีจะต้องมีสมรรถนะหลักด้านวิชาการเชิงปฏิบัติและต้องเป็นผู้ที่สามารถวัดมูลค่าได้ อีกทั้งยังมีความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ, 2554) ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H3

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการจัดเตรียมรายงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ($\beta_4 = 0.243, p < 0.01$) บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของนักบัญชีคือเป็นผู้จัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ ดังนั้นในการจัดทำจะต้องนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ ความถูกต้อง และน่าเชื่อถือ นักบัญชีที่มีสมรรถนะทางด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีจะทำให้สามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งแสดงถึงปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (จิราภรณ์ ปะจันทะสี, 2559) เนื่องจากการจัดทำรายงานทางการเงินจำเป็นจะต้องนำมาตรฐานการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงิน ทำให้นักบัญชีจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพ มีความพร้อมในการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินเพื่อใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินให้เป็นรูปแบบสากล มีความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Vrentzou, 2016) สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติรัตน์ มีมากและคณะ (2559) พบว่านักบัญชีจะต้องสามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาที่กำหนดไว้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความรู้ความสามารถของนักบัญชีในการประกอบวิชาชีพและปฏิบัติงานเป็นอย่างดีด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียรใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพรายงานงบการเงินให้มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงิน (ปภาวี สุขุมณีและฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์, 2551) ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H4

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านทักษะการค้นหาข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ($\beta_5 = 0.217, p < 0.01$) นักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ต้องมีทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ต้องสามารถวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากหน้าที่ของนักบัญชีนอกเหนือจากการจัดทำบัญชีจะต้องมีการจัดทำข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น การจัดทำงบประมาณ การวางแผนงาน ทำให้ต้องมีทักษะด้านการค้นคว้าหาข้อมูล การวิเคราะห์และแปลผล หากมีพัฒนาความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ (Kaciuba, 2012) ความสามารถและคุณสมบัติที่สำคัญจำเป็นสำหรับวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ความสามารถในการจัดการตัวเลขในงบการเงิน การวิเคราะห์ การรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ การใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์ รวมถึงการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลทางบัญชีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูล นอกจากนี้ นักบัญชีควรต้องมีการค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ ติดตามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านธุรกิจและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานของวิชาชีพการบัญชี สอดคล้องกับวันวิสาห์ เดชภูมิ (2559) พบว่า ธุรกิจต่าง ๆ ต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ทางด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมาก นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับธุรกิจ มีขีดความสามารถที่จะค้นคว้าหาคำตอบ(วิจัย) คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อสรุป รวมทั้งมีความสามารถในการคิดริเริ่ม เรียนรู้พัฒนาตนเองสามารถจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดและทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เช่นเดียวกับงานวิจัยของศุภมิตร พินิจการ (2552) ที่ระบุว่า ผู้ทำบัญชีต้องมีทักษะ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประมาณค่า การรวบรวม บันทึกรวบรวม จำแนกและสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เพื่อนำสรุปข้อมูลที่ได้ให้ฝ่ายบริหารนำไปใช้ในการบริหารงาน ดังนั้นนักบัญชีต้องใช้ทักษะในการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและการนำข้อมูลมาพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา (บุญรยง นะเป้า, 2556 ; ฐิติรัตน์ มีมาก และ รัตกร บุญสวาท, 2558) ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H5

การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ($\beta_6 = 0.186, p < 0.01$) เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการข้อมูลเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักบัญชีจะต้องมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานเกิดความรวดเร็ว และข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องมากขึ้น นักบัญชีจะต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการและเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีที่รวดเร็ว น่าเชื่อถือ ถูกต้อง และทันต่อการใช้ประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

(จักรอมร แยมเจริญ, 2558; Laksana, 1997) ซึ่งคุณลักษณะของนักบัญชีที่ดีควรมีความรู้พื้นฐานด้านการบัญชีเป็นอย่างดี สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการจัดทำบัญชี และนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องและทันต่อเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนินฐา ชีวพัฒน์พันธุ์ (2558) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานด้านบัญชี การหักภาษี ณ ที่จ่ายและภาษีมูลค่าเพิ่ม จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของนักบัญชีเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำที่ต้องปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่อยู่ในระดับดี ทำให้นักบัญชีต้องมีความรู้ในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตนเอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของธนา ธรเจริญกุล (2561) พบว่า สมรรถนะทางด้านการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี เกิดจากพนักงานบัญชีในปัจจุบันมีความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาวิชาที่บัญชีและมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดทำบัญชีและนำเสนอข้อมูล โดยใช้ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปมาช่วยจะทำให้ได้ข้อมูลทางบัญชีที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ รวมทั้งรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์และนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุเทน เลาน้ำทาและนิภาพร อบทอง, 2017) ดังนั้น ยอมรับสมมติฐาน H6

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

5.1.1 ควรศึกษาการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทยโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของธุรกิจ เพื่อจะได้ทราบถึงสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีว่ามีความแตกต่างกันด้านใด เพื่อให้นักบัญชีได้มีการปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะทางด้านวิชาชีพของตนเองให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

5.1.2. ควรศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชี เช่น ประสบการณ์ทำงาน การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

5.1.3 ควรมีการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายในการนำไปใช้เป็นประโยชน์เพิ่มเติม

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

5.2.1. ประโยชน์ในเชิงทฤษฎี จากการวิจัยได้นำกรอบแนวคิดสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประเด็นแรก จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีที่นำมาใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่จะมีเพียง 3 มิติจากมาตรฐานการศึกษาทางการบัญชีสากล ฉบับที่ 2 ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้มีการนำ AICPA's Core Competency ของสถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งอเมริกาที่มีจำนวน 6 มิติ ที่ครอบคลุมมากขึ้น ประเด็นที่สอง ผลจากการวิจัยช่วยสนับสนุนและยืนยันว่าการนำกรอบแนวคิดการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพมาใช้จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

5.2.2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ นักบัญชีสามารถนำผลของการวิจัยการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพไปเป็นแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะทางด้านวิชาชีพของตนเองให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้สามารถเข้าสู่แข่งขันตลาดแรงงานในต่างประเทศ นอกจากนี้องค์กรต่าง ๆ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักบัญชีได้มีการเพิ่มสมรรถนะทางด้านวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในปฏิบัติงาน

6. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพกับแบบมืออาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย พบว่า การมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพกับแบบมืออาชีพด้านการตัดสินใจ ด้านการวัดผลการดำเนินงาน ด้านการจัดเตรียมรายงาน ด้านทักษะการค้นหาค้นหาข้อมูล และด้านการใช้เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย สำหรับการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพกับแบบมืออาชีพด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2561). สถิติของผู้ทำบัญชี ข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีประจำเดือนสิงหาคม. ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2561, จาก https://www.dbd.go.th/download/article/article_20181214143921.pdf.
- กรรณิการ์ ลำลือ. (2552). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย และดนุชา คุณพนิกิจ. (2555). IES 2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*, 34(134) : 123-138.
- จิราภรณ์ ปะจันทะสี . (2559). ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุไรรัตน์ ศรีสัตตรัตน์และสมยศ อวเกียรติ. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุของนักบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เขตภาคกลาง. *วารสารมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 11(25) : 137-152.
- ฉัตรอมร แยมเจริญ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี: กรณีศึกษา นักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 1(1) : 55-66.
- สิริรัตน์ มีมากและคณะ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงาน of นักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครราชสีมา. การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7. วันที่ 23 มิถุนายน 2559. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. 653-664.
- สิริรัตน์ มีมากและรติกร บุญสวาท. (2558). สภาพแวดล้อมในการทำงานและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) ในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 21(1) : 127-140.
- ณฐา ธรเจริญกุล. (2561). สมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 24(1), 58-70.
- ธนาญ ภูววิทยากร. (2561). การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(2) : 198-208.

- ณิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์. (2558). สมรรถนะของพนักงานบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี. *วารสารวิชาการคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 10(2) : 141-152.
- นันทนา ภูมั่ง สุวรรณ หวังเจริญเดช และนิกร ยาสมร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ*, 9(4) : 147-156.
- นันทรัตน์ นามบุรี. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของนักทำบัญชีของธุรกิจอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 32 (4) : 15-30.
- บุญรวย เนเป้า. (2556). สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน : กรณีศึกษา นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 2(2) : 1-9.
- เบญจวรรณ ตรากิจธรรกุล. (2552). คุณภาพของสารสนเทศทางบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. ปทุมธานี : คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปภาวี สุขมณีและฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์. (2551). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดกาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ : คณะเทคโนโลยีสังคม. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ประทีป วุฒิจันทร์. (2558). ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในเขตจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 20(1) : 85-94.
- ประสพชัย พูลพันธ์. (2557). การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทาง Krejcie and Morgan (1970) ในการวิจัยเชิงปริมาณ. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์*, 7(2) : 112-119.
- ปริยากร ปรีโยทัยและสุภัทธร ทวีจันทร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย. *วารสารราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์*, 1(2) : 8-20.
- พงศ์ศิริภาพ ทองดีวิสูตรเกตุ. (2555). สมรรถนะของนักบัญชี : มุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์. บัณฑิตมหาบัณฑิต. คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2557). ผลของความรู้ ทักษะ คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพที่มีต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร. *สุทธิปริทัศน์*, 28(87) : 95-121.
- มยุรี เกื้อสกุลและ วุฒิ วัชรโถมประเสริฐ. (2558). คุณสมบัตินักบัญชีในสถานประกอบการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ผู้บริหรที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีและนักบัญชีในสถานประกอบการต้องการ กรณีศึกษา : สถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 9(20) : 49-58.
- มารีนี กอราและกุลวดี ลิ้มอุสันโน. (2560). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4 (2) : 38-50.

- วันวิสาห์ เดชภูมิ. (2559). *ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ธุรกิจต้องการในเขตจังหวัดขอนแก่น*. การศึกษาอิสระปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีรยุทธ สุขมากและกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินทร์. (2557). ความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC). *RMUTT Global Business and Economics Review*, 9(1) : 78-93.
- ศุภมิตร พินิจการ. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักกับประสิทธิภาพของนักบัญชีกรมสรรพสามิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (ฉบับปรับปรุง Volume 2015)*. ค้นเมื่อ 27 เมษายน 2562, จาก <http://www.tfac.or.th/article/detail/66980>.
- สุพรรณษา จิตต์มั่นและกรรณิการ ธรรมสรากร. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพ ความผูกพันต่อองค์กร และประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*, 11(1) : 288 – 296.
- อุเทน เลาน้ำทาและนิภาพร อบทอง. (2017). ความสามารถของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์กับความได้เปรียบด้านข้อมูลทางการบัญชีของธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย. *WMS Journal of Management Walailak University*, 6(3) : 17-31.
- อัมไพวรรณ หมั่นแสน. (2561). ความเสี่ยงในการสอบบัญชี กรณีศึกษา ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่. *ค้นคว้าอิสระ. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*.
- Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision-Making* (4thed). USA : John Wiley & Sons.
- Kaciuba, G. (2012). An instructional assignment for student engagement in auditing class: Student movies and the AICPA Core Competency Framework, *Journal of Accounting Education*, 30(2) : 248-266.
- Laksana, S. (2009). *Work Efficiency Development*. (6thed). Bangkok : Suan Sunandha, Rajabhat University.
- Nunnally, J. C.,& Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. New York : McGraw Hill.